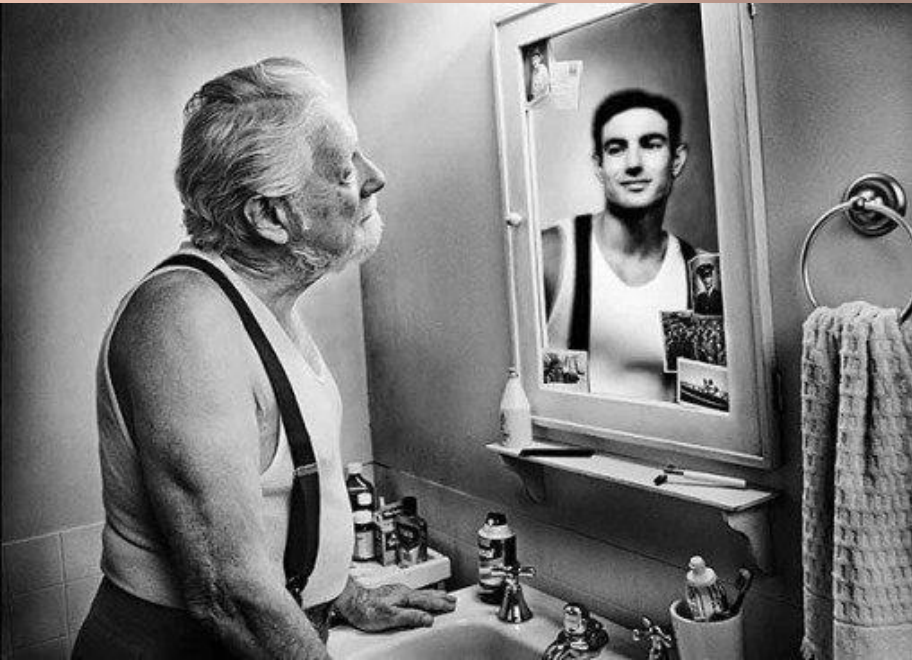

Пізня зрілість (Е. Еріксон)

Після 65 – конфлікт між відчаєм і цілісністю особистості

Людина переосмислює все своє життя, усвідомлює своє "Я" в духовних роздумах про минулі роки, приймає своє життя як неповторну долю і набуває цілісності особистості. Тільки тепер з'являється мудрість.

Більшість людей у віці пізньої дорослості, що зберегли подружжя, разом виростили дітей, часто говорять про те, що шлюб став займати важливе місце в їх емоційному житті, як ніколи, вони відчують підтримку і душевну близькість. Вони схильні підтримувати і допомагати одне одному.

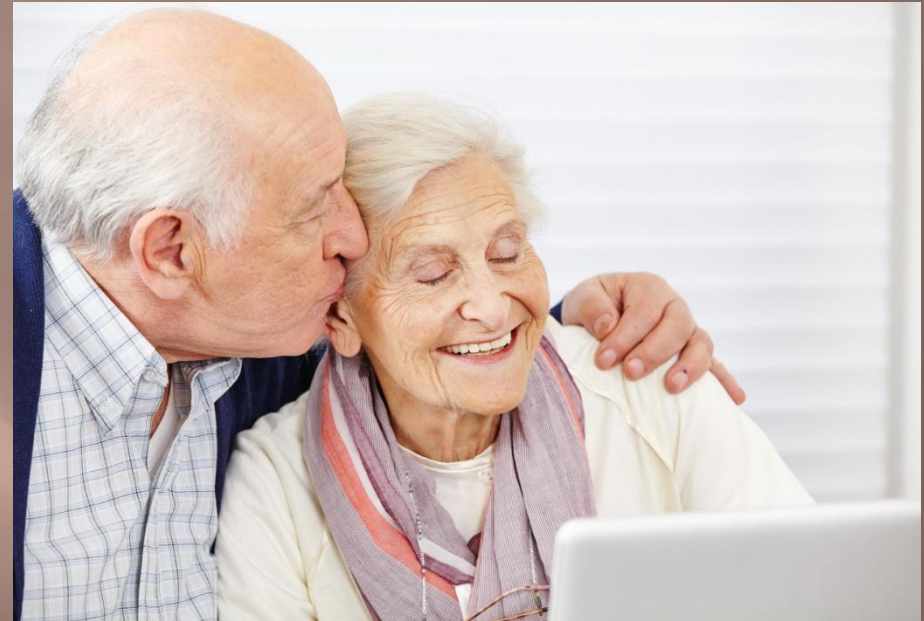

Зовсім по-іншому відчують себе ті люди, які втратили чоловіка або дружину, така втрата є великим горем і супроводжується довгим періодом адаптації.

Діти сприймаються як продовження себе і страх смерті зникає.

Зазвичай озираючись на прожите життя людина відчуває задоволення, гордість за професійні та творчі

Змінюється статус людини похилого віку. Після 60 років більшість людей завершує свій професійний шлях і виходить на пенсію.

- Людям віку пізньої дорослості потрібно пристосуватися до нового способу життя.

Для одних людей це означає появу вільного часу, можливість зайнятися улюбленою справою, вихованням онуків.

- Людина розуміє пройдений нею життєвий шлях і набуває цілісності особистості.

А для інших — це різка зміна життя, відмова від усього важливого, цінного, продуктивного, відчуття непотрібності тільки через те, що уже немає можливості виконувати професійну роль.

- Виникає депресія.

**Деякі люди не відчувають цілісності власного "Я",
незадоволені прожитим життям, вважають його
ланцюгом помилок і нереалізованих можливостей.**

Неможливість щось змінити у минулому, почати життя спочатку дратує, власні недоліки і невдачі здаються наслідком несприятливих обставин, а наближення до останньої межі життя викликає відчай.

Також може виникнути проблема погіршення здоров'я, тривалих і тяжких хвороб. Побутує думка, що старіння — це згасання життя, негативні емоційні переживання. Насправді це не так, бо більшість людей похилого віку процес старіння сприймають як пристосування до нових умов життя.

Отже, представники періоду пізньої дорослості (за умови успішно пройдених криз на даному етапі розвитку та усіх попередніх) психологічно досягають:

Почуття завершеності життєвого шляху, здійснення цілей і планів, повнота і цілісність.

Відсутність завершеності, задоволеності прожитим ЖИТТЯМ

Дякую за увагу!

Виконала Дерябіна А.С.